

KOMISJA EUROPEJSKA
Dyrekcja Generalna ds. Konkurencji
Pomoc państwa: Spójność, Badania, Rozwój i Innowacje oraz
Egzekwowanie Przepisów
Egzekwowanie przepisów i reforma w zakresie procedur

Bruksela, dnia 13 lipca 2012 r.

Dokument do dyskusji

UNOWOCZEŚNIENIE POMOCY PAŃSTWA: REFORMA PROCEDUR DOTYCZĄCYCH POMOCY PAŃSTWA

Celem niniejszych konsultacji jest zaproszenie państw członkowskich oraz zainteresowanych stron do przedstawienia uwag na temat rozpatrywania skarg dotyczących pomocy państwa oraz stosowanych przez Komisję metod gromadzenia informacji w ramach postępowań wyjaśniających w dziedzinie pomocy państwa. Reformę właśnie tych dwóch aspektów ram proceduralnych w dziedzinie pomocy państwa zaproponowano w ramach inicjatywy „Unowocześnienie unijnej polityki w dziedzinie pomocy państwa”, zainicjowanej dnia 8 maja 2012 r.

Komisja zwraca się do państw członkowskich i zainteresowanych stron o przekazanie swoich uwag DG ds. Konkurencji do dnia **5 października 2012 r.**

1. WPROWADZENIE

Dnia 8 maja 2012 r. Komisja przyjęła [komunikat dotyczący unowocześnienia unijnej polityki w dziedzinie pomocy państwa](#)¹, którym formalnie zainicjowano kompleksową reformę unijnych ram pomocy państwa. Dzięki niej polityka w dziedzinie pomocy państwa ma przyczyniać się zarówno do realizacji strategii „Europa 2020”², która jest europejską strategią na rzecz wzrostu na obecną dekadę, jak i do konsolidacji budżetowej, poprzez realizację następujących celów:

pobudzanie wzrostu gospodarczego na pogłębionym, dynamicznym i konkurencyjnym rynku wewnętrznym;

skoncentrowanie działań związanych z egzekwowaniem prawa na sprawach o największym wpływie na rynek wewnętrzny;

uproszczenie reguł i skrócenie czasu podejmowania decyzji.

Planowana rewizja [rozporządzenia Rady \(WE\) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r.](#) ustanawiającego szczegółowe zasady postępowania w sprawach dotyczących pomocy

¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Unowocześnienie unijnej polityki w dziedzinie pomocy państwa z dnia 8 maja 2012 r., COM(2012) 209 final.

² Komunikat Komisji „Europa 2020: Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” z dnia 3 marca 2010 r., COM (2010) 2020 final.

państwa („rozporządzenie proceduralne”) jest jednym z elementów pakietu środków na rzecz unowocześnienia pomocy państwa.

Procedury w dziedzinie pomocy państwa, przewidziane w art. 108 TFUE i bardziej szczegółowo opisane w rozporządzeniu proceduralnym, koncentrują się wokół trzech głównych aspektów:

państwa członkowskie zobowiązane są do uprzedniego zgłaszania wszystkich planowanych środków, z wyjątkiem przypadków objętych rozporządzeniem w sprawie wyłączeń grupowych; zainteresowane państwo członkowskie nie może wdrożyć przedmiotowego środka pomocy dopóki Komisja nie przyjmie decyzji o jego zatwierdzeniu; w tym celu, po przeprowadzeniu wstępnego badania, głównie dwustronnego (państwo członkowskie/Komisja) i z zasady ograniczonego do dwóch miesięcy, Komisja może zatwierdzić pomoc lub wszcząć formalne postępowanie wyjaśniające, optymalnie obejmujące okres nieprzekraczający 18 miesięcy, po zakończeniu którego następuje zatwierdzenie pomocy (w razie konieczności – obwarowane pewnymi warunkami) lub jej zakaz;

Komisja zobowiązana jest także do badania każdej informacji dotyczącej domniemanej niezgodnej z prawem (niezgłoszonej) pomocy państwa, niezależnie od jej źródła. Komisja zobowiązana jest w szczególności do sumiennego i bezstronnego badania otrzymanych skarg i podjęcia decyzji bez zbędnej zwłoki. Jeśli Komisja przyjmuje decyzję stwierdzającą brak istnienia pomocy państwa, której dotyczy skarga przekazana Komisji, jest ona zobowiązana do przedstawienia wnoszącemu skargę odpowiednio wyjaśnionych powodów, dla których okoliczności faktyczne i prawne wskazane w skardze były niewystarczające dla udowodnienia istnienia pomocy państwa.

Ponadto Komisja stale bada wszystkie systemy pomocy państwa istniejące w państwach członkowskich i może im proponować stosowne środki konieczne ze względu na stopniowy rozwój lub funkcjonowanie rynku wewnętrznego.

Reforma rozporządzenia proceduralnego powinna przede wszystkim umożliwić Komisji szybsze podejmowanie decyzji, pozwoli jej także skoncentrować się na sprawach o największym znaczeniu na poziomie UE. Ponadto cel pobudzenia wzrostu gospodarczego może zostać osiągnięty jedynie jeśli Komisja będzie miała uprawnienia do ustalania priorytetów swojej działalności. W tym kontekście, w komunikacie o unowocześnieniu pomocy państwa zapowiedziano, że Komisja zainicjuje:

„unowocześnienie rozporządzenia proceduralnego w dziedzinie pomocy państwa w odniesieniu do **rozpatrywania skarg oraz narzędzi służących do pozyskiwania informacji rynkowych**, tak by Komisja mogła **skutecznie skoncentrować swoje działania na sprawach najbardziej istotnych dla rynku wewnętrznego**. W tym celu trzeba **zapewnić Komisji możliwość określenia priorytetów przy rozpatrywaniu skarg**, tak by można było przyznawać pierwszeństwo zarzutom dotyczącym ewentualnej pomocy o bardzo dużym wpływie na konkurencję i wymianę handlową na rynku wewnętrznym. Równolegle, aby Komisja mogła efektywnie badać sprawy, w których w grę wchodzi pomoc o znaczącym wpływie, **trzeba jej zapewnić skuteczniejsze narzędzia pozyskiwania wszystkich niezbędnych informacji od uczestników rynku w odpowiednim czasie**, tak by mogła ona wydawać decyzje w terminach, w których mają one znaczenie dla przedsiębiorstw. Takie unowocześnienie procedur **pozwoliłoby także Komisji podejmować więcej postępowań wyjaśniających z urzędu w odniesieniu do znaczących zakłóceń konkurencji** utrudniających funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Umożliwiłoby to także szybką weryfikację skutków rynkowych środków pomocy, co skróciłoby proces podejmowania decyzji”.

Głównym celem niniejszych konsultacji jest zatem zgromadzenie opinii państw członkowskich i zainteresowanych stron na temat dwóch aspektów ram proceduralnych w dziedzinie pomocy państwa – **usprawnienia rozpatrywania skarg** oraz **zagwarantowania uzyskiwania przez Komisję pełnych i prawidłowych informacji**.

2. Jak wziąć udział w konsultacjach?

Państwa członkowskie i inne zainteresowane strony są proszone o udzielenie odpowiedzi na pytania zawarte w załączonym kwestionariuszu. Odpowiedzi można udzielać we wszystkich językach urzędowych UE³.

Niektóre pytania są skierowane w szczególności do władz publicznych, inne natomiast są skierowane zarówno do władz publicznych, jak i do innych zainteresowanych stron. Dla ułatwienia pytania ułożono według głównej grupy docelowej, do której są skierowane. Jeśli dane pytanie Państwa nie dotyczy, proszę odpowiedzieć „nie dotyczy”.

Pytania, w których pojawiają się sformułowania „Państwa państwo członkowskie” lub „Państwa władze” oraz podobne sformułowania, mogą być interpretowane przez podmioty międzynarodowe nieprzypisane do określonego państwa członkowskiego jako odnoszące się do „państw członkowskich” oraz „władz państw członkowskich”.

Termin przesyłania odpowiedzi upływa dnia **5 października 2012 r.** Odpowiedzi należy przysłać do Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji Komisji Europejskiej na następujący adres: European Commission, DG COMP, State aid registry, 1049 Brussels, numer referencyjny „HT 2664”, a najlepiej pocztą elektroniczną na adres Stateaidgreffe@ec.europa.eu.

Służby Komisji zamierzają opublikować nadesłane odpowiedzi na swojej stronie internetowej: <http://ec.europa.eu/competition/consultations/open.html>.

W związku z tym, jeżeli nie chcą Państwo ujawniać swojej tożsamości lub części swoich odpowiedzi, należy to wyraźnie zaznaczyć oraz załączyć jawną wersję swoich odpowiedzi. Jeżeli nie wskażą Państwo żadnych treści poufnych, DG ds. Konkurencji uzna, że odpowiedź nie zawiera takich treści i może zostać opublikowana w całości.

INFORMACJE O RESPONDENCIE

Oświadczenie o ochronie prywatności: Wszystkie otrzymane uwagi oraz tożsamość respondenta zostaną opublikowane w internecie, chyba że respondent sprzeciwi się publikacji swoich danych osobowych, powołując się na konieczność ochrony swoich uzasadnionych interesów. W takim przypadku odpowiedzi mogą zostać opublikowane anonimowo.

Obowiązujące przepisy dotyczące ochrony danych znajdują się na portalu EUROPA pod adresem: http://ec.europa.eu/geninfo/legal_notices_pl.htm

1. Czy zgadzają się Państwo na ujawnienie swojej tożsamości?

Tak ☒ **Nie** ☐

2. Czy do Państwa odpowiedzi ma zastosowanie którykolwiek z wyjątków przewidzianych w art. 4 rozporządzenia nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu

³

Z uwagi na możliwość opóźnień w tłumaczeniu odpowiedzi udzielonych w niektórych językach, mile widziane jest załączenie roboczego tłumaczenia na język angielski.

Europejskiego, Rady i Komisji⁴? Jeżeli tak, proszę jednoznacznie wskazać części odpowiedzi, które nie powinny zostać ujawnione, uzasadnić konieczność takiego poufnego traktowania i załączyć wersję Państwa odpowiedzi, która nie jest opatrzona klauzulą poufności, do celów publikacji na stronie internetowej Komisji Europejskiej.

Proszę podać poniżej swoje dane kontaktowe.

Imię i nazwisko/Nazwa	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK)
Reprezentowana organizacja	Państwo członkowskie – Polska
Główne rodzaje prowadzonej działalności	Prezes UOKiK, jako krajowy organ publiczny właściwy dla spraw z zakresu konkurencji, konsumentów oraz pomocy publicznej, reprezentuje Polskę we wszystkich postępowaniach dotyczących pomocy publicznej.
Miejsce (kraj)	Polska
Adres e-mail:	notif-poland@uokik.gov.pl

UWAGA: Mimo że nie muszą Państwo odpowiadać na wszystkie pytania, prosimy o przestrzeganie kolejności pytań. Mogą Państwo również podać dodatkowe informacje, które uznają Państwo za istotne, a które wykraczają poza pytania zawarte w kwestionariuszu.

SEKCJA 1: ROZPATRYWANIE SKARG DOTYCZĄCYCH POMOCY PAŃSTWA

Skargi stanowią bardzo cenne źródło informacji, dzięki którym Komisja może ukierunkować swoje działania na te sektory gospodarki, w których niezgodna z prawem pomoc może zaszkodzić konkurencji na poziomie UE.

Obecnie Komisja zobowiązana jest badać każde domniemane naruszenie zasad pomocy państwa, niezależnie od źródła otrzymanych informacji, jako że składanie skargi dotyczącej pomocy państwa nie podlega żadnym specyficznym wymogom formalnym. Rozpatrywanie skargi zostaje zakończone z chwilą wydania przez Komisję decyzji, w której stwierdza ona, że środek będący przedmiotem skargi: a) nie stanowi pomocy państwa, b) stanowi pomoc zgodną z rynkiem wewnętrznym, lub c) wymaga wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego, ponieważ istnieją wątpliwości co do jego zgodności z obowiązującymi zasadami.

Komisja otrzymuje średnio ponad 300 skarg rocznie. Komisja ma prawo przyznawać wpływającym do niej skargom różny stopień ważności, w zależności na przykład od zakresu domniemanego naruszenia, wielkości podmiotu będącego beneficjentem, sektora gospodarki, którego dotyczy sprawa, lub istnienia podobnych skarg. W związku z natężeniem pracy oraz zgodnie z prawem do określania priorytetów w postępowaniach wyjaśniających Komisja może zatem odłożyć na później postępowanie dotyczące środków, które nie stanowią priorytetu. Większość skarg nie jest zatem traktowana priorytetowo i okres rozpatrywania może w takich przypadkach ulec wydłużeniu.

Po raz pierwszy tymi kwestiami zajęto się przy okazji prac nad pakietem uproszczeń w 2009 r., a zwłaszcza w ramach [Kodeksu najlepszych praktyk](#), który wprowadził etapy

rozpatrywania skarg. W zależności od stopnia ważności danej skargi Komisja dołoży starań, aby w przeciągu dwóch miesięcy od dnia otrzymania skargi, przesłać skarżącemu pismo z informacją, na ile złożona przez niego skarga będzie potraktowana priorytetowo. Następnie Komisja dołoży starań, aby w ciągu dwunastu miesięcy zakończyć postępowanie poprzez przyjęcie formalnej decyzji w sprawach priorytetowych, a w sprawach, które nie są priorytetowe – przesłać pismo z oceną wstępną.

Aby cele unowocześnienia pomocy państwa mogły zostać osiągnięte, reforma w tej dziedzinie powinna sprawiać, aby „Komisja mogła skutecznie skoncentrować swoje działania na sprawach najbardziej istotnych dla rynku wewnętrznego. W tym celu trzeba zapewnić Komisji możliwość określenia priorytetów przy rozpatrywaniu skarg, tak by można było przyznawać pierwszeństwo zarzutom dotyczącym ewentualnej pomocy o bardzo dużym wpływie na konkurencję i wymianę handlową na rynku wewnętrznym.”

Celem niniejszego kwestionariusza jest, w perspektywie przygotowania odnośnego wniosku, zgromadzenie opinii państw członkowskich i innych zainteresowanych stron na temat istniejącego systemu rozpatrywania skarg dotyczących pomocy państwa i zebranie informacji na temat Państwa doświadczeń – jako organu przyznającego pomoc, skarżącego, beneficjenta pomocy itd. – związanych ze skargami dotyczącymi pomocy państwa.

SEKCJA 1.A. PYTANIA OGÓLNE – INFORMACJE FAKTYCZNE

Pytania skierowane do państw członkowskich

1. W odniesieniu do ilu skarg przeprowadzane są z Państwem konsultacje średnio w ciągu roku?

W latach 2008 – 2012 z władzami polskimi konsultowano 14 skarg, tj. ok. 3 skarg rocznie. Należy przy tym zauważyć, że spośród 14 skarg tylko jedno postępowanie dotyczyło sprawy, która nie dotyczyła polskiego przedsiębiorcy (sprawa Agence France Press).

W przypadku spraw związanych z rolnictwem – od momentu przystąpienia Polski do UE była to jedna skarga.

2. Ile nakładów pod względem zasobów i czasu zajmuje Państwu średnio odpowiedź na wnioski Komisji o udzielenie informacji odnoszące się do skargi? Jak nakłady te mają się – na przykład – do zgłoszeń?

Przygotowanie odpowiedzi na wnioski Komisji o udzielenie informacji odnoszące się do skarg wymagają podobnych nakładów zasobów i czasu co w przypadku przygotowania odpowiedzi w ramach zwykłych notyfikacji. Biorąc pod uwagę wieloetapowość przygotowania odpowiedzi na wnioski Komisji (są one bowiem przygotowywane przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie informacji otrzymanych od właściwych dla danej sprawy podmiotów), jak również fakt, że nakład czasu i pracy jest w głównej mierze zależny od charakteru i skomplikowania sprawy, trudno jest dokładnie oszacować czas konieczny do ich opracowania.

Pytania skierowane do innych zainteresowanych stron

3. Czy zwracali się Państwo kiedykolwiek do Komisji ze skargą dotyczącą pomocy państwa?

Nie dotyczy

4. Jeśli tak, w jakiej formie skarga została złożona (na piśmie, e-mailem, za pośrednictwem aplikacji internetowych)?
5. Czy złożyli Państwo do Komisji więcej niż jedną skargę dotyczącą kwestii z dziedziny pomocy państwa?

Tak ☐ Nie ☐

6. Jeśli tak, proszę podać liczbę skarg złożonych w ciągu ostatnich pięciu lat.
7. Jeśli składali państwo już skargi dotyczące pomocy państwa, proszę wskazać jakiego rodzaju środków, jakich beneficjentów, kwot domniemanej pomocy i jakiego sektora gospodarki skargi te dotyczyły?
8. Jako skarżącemu, ile nakładów pod względem zasobów i czasu zajmuje Państwu dostarczenie Komisji wymaganych informacji w odpowiedzi na jej wnioski o udzielenie informacji w celu doprecyzowania złożonej przez Państwa skargi?
9. Czy kiedykolwiek odwiedzali Państwo stronę internetową DG ds. Konkurencji poświęconą skargom w dziedzinie pomocy państwa (http://ec.europa.eu/competition/forms/intro_pl.html)? Czy umieszczone na niej informacje ułatwiają zrozumienie celu systemu rozpatrywania skarg w ramach kontroli pomocy państwa?
10. Jako beneficjentom domniemanej niezgodnej z prawem/rynkiem wewnętrznym pomocy, ile nakładów pod względem zasobów i czasu zajmuje Państwu dostarczenie władzom krajowym wymaganych informacji w odpowiedzi na odnoszące się do skargi wnioski Komisji o udzielenie informacji?
11. Czy przed złożeniem skargi, po jej złożeniu lub równocześnie podejmowali Państwo inne działania w tym zakresie? O jakiego typu działania chodziło? Jaki był ich wynik? Które z działań było w ostatecznym rozrachunku najbardziej skuteczne?

SEKCJA 1.B: SYSTEM ROZPATRYWANIA SKARG DOTYCZĄCYCH POMOCY PAŃSTWA

Pytania skierowane do wszystkich respondentów

12. Na podstawie własnych doświadczeń, czy uważają Państwo, że złożenie skargi do Komisji Europejskiej to odpowiedni sposób ochrony interesów przedsiębiorstw i konsumentów?

Tak ☐ Nie ☒

13. Jeśli nie, proszę opisać najważniejsze braki w procedurach rozpatrywania skarg dotyczących pomocy państwa i wskazać, podając uzasadnienie, jakie Państwa zdaniem mechanizmy naprawcze byłyby najbardziej stosowne w tej sytuacji?

Zasadniczą wadą obecnie obowiązującego systemu skarg jest długość trwania postępowań prowadzonych przez Komisję. Przewlekłość bowiem oddala perspektywę sankcji, tj. zwrotu pomocy, co w konsekwencji przekłada się na obniżenie efektu odstraszającego sankcji. Wydaje się, że aby zapewnić skuteczność i

efektywność ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów, konieczne jest przyspieszenie postępowań prowadzonych przez Komisję.

14. Czy Państwa zdaniem obowiązujące procedury rozpatrywania skarg dotyczących pomocy państwa pomagają w wykryciu środków, które w największym stopniu zakłócają konkurencję i wymianę handlową na rynku wewnętrznym? Proszę uzasadnić swoją odpowiedź.

Tak ☐ Nie ☒

Zgodnie z art. 10 rozporządzenia Nr 659/1999 Komisja jest zobligowana do badania każdego przypadku pomocy udzielonej nielegalnie bez zbędnej zwłoki. Powoduje to, że Komisja nie może dokonywać rozróżnienia pomiędzy pomocą, która może powodować poważne zakłócenia konkurencji i wymiany handlowej na rynku wewnętrznym, a tą, która nie ma tak zakłócającego efektu.

15. Jeśli nie, na podstawie własnych doświadczeń proszę wskazać optymalne sposoby ukierunkowania procedur rozpatrywania skarg dotyczących pomocy państwa na środki o bardzo dużym wpływie na konkurencję i wymianę handlową na rynku wewnętrznym?

Brak doświadczeń w powyższym zakresie.

SEKCJA I.C. SKŁADANIE SKARG DOTYCZĄCYCH POMOCY PAŃSTWA

Pytania skierowane do państw członkowskich

16. Czy Państwa zdaniem jawna wersja skargi, jaką Komisja przekazała Państwa władzom, umożliwiała należytą ocenę stwierdzonego problemu? Jeśli nie, jakiego rodzaju informacji zabrakło? Jaki był wpływ tych informacji na Państwa zdolność do sformułowania należytej odpowiedzi na wniosek Komisji o udzielenie informacji? Proszę uzasadnić swoją odpowiedź, podając konkretne przykłady.

Nie we wszystkich przypadkach władze polskie otrzymały jawną wersję skargi. Natomiast w tych przypadkach, w których jawna wersja skargi została władzom polskim udostępniona, zazwyczaj zawierała ona wszystkie istotne elementy służące ocenie zaskarżonych środków, dzięki czemu ułatwiała znacząco przygotowanie odpowiedzi dla Komisji.

W sytuacji, gdy władze polskie nie dysponowały jawną wersją skargi przygotowanie odpowiedzi wymagało większych nakładów, bowiem pytania Komisji miały zazwyczaj charakter ogólny i nie zawsze pozwalały na zidentyfikowanie istoty problemu. Odnotowano także, że w jednej sprawie (Elektrownia Wodna we Włocławku), brakowało informacji w zakresie:

- kwoty domniemanej pomocy,
- dnia udzielenia pomocy,
- nazwy organu udzielającego pomocy,
- podstawy prawnej udzielonej pomocy
- formy i przeznaczenia pomocy.

Brak powyższych informacji uniemożliwiał ustosunkowanie się do wątpliwości i pytań Komisji. W związku z tym nie było możliwe przedstawienie Komisji stosownych wyjaśnień.

17. W oparciu o własne doświadczenia proszę wskazać, czy Państwa zdaniem stosowanie formularza skargi przez skarżących ułatwia Państwa władzom przedstawianie uwag w odniesieniu do skargi?

W ocenie władz polskich stosowanie formularza skargi ułatwia przygotowanie odpowiedzi i ustosunkowanie się do zgłaszanych zarzutów (w szczególności należy zwrócić uwagę na tematyczne pogrupowanie informacji, które ułatwia przygotowanie odpowiedzi na pytania Komisji).

18. W oparciu o własne doświadczenia proszę wskazać, jak Państwa zdaniem, w ramach prowadzonych postępowań, Komisja mogłaby najskuteczniej zapewnić priorytetowe traktowanie skarżących, na których domniemana niezgodna z prawem pomoc państwa ma rzeczywiście duży wpływ?

Brak doświadczeń w powyższym zakresie.

Pytania skierowane do innych zainteresowanych stron

19. W oparciu o własne doświadczenia proszę wskazać, czy napotkali Państwo trudności, składając skargę do Komisji? Jeśli tak, proszę wskazać najpoważniejsze lub najczęściej występujące problemy, jakie Państwo napotkali (np. dostęp do środków dowodowych, gromadzenie istotnych informacji....)?

Nie dotyczy

20. Czy kiedykolwiek wykorzystywali Państwo formularz skargi dostępny na stronie internetowej DG ds. Konkurencji (http://ec.europa.eu/competition/forms/intro_pl.html)?

Nie dotyczy

21. Jeśli tak, czy jego zakres i treść ułatwiają składanie skargi? Jeśli nie, prosimy wskazać problemy, jakie Państwo napotkali, w odniesieniu do każdego z następujących kryteriów:

- a. istnienie formularza skargi:
- b. dostępność formularza skargi na stronie internetowej Komisji:
- c. złożoność formularza skargi:
- d. długość formularza skargi:
- e. możliwość załączania dodatkowych informacji do formularza skargi:
- f. poufność tożsamości skarżącego:
- g. poufność informacji przekazywanych Komisji:
- h. potwierdzenie rejestracji formularza przez Komisję:
- i. odpowiedź służb Komisji:

Pytania skierowane do wszystkich respondentów

22. Na podstawie własnych doświadczeń, czy uważają Państwo, że Komisja odpowiednio informowała Państwa o poszczególnych etapach przetwarzania skargi? Jeśli nie, proszę wskazać najpoważniejsze lub najczęściej występujące problemy, jakie Państwo napotkali?

W ocenie władz polskich Komisja w sposób niedostateczny informuje o poszczególnych etapach przetwarzania skargi. Komisja w przeważającej liczbie przypadków ograniczyła się do zwrócenia się do władz polskich z wnioskiem o udzielenie informacji. Na późniejszych etapach władze polskie nie były już uwzględniane ani informowane o podjętych rozstrzygnięciach.

23. Czy zwracali się Państwo do służb Komisji o przekazanie wskazówek dotyczących odpowiedzi na wniosek Komisji o udzielenie informacji? Czy służby były w stanie udzielić wskazówek technicznych potrzebnych Państwu do przygotowania odpowiedzi?

W przedmiotowych sprawach władze polskie nie zwracały się do służb Komisji o dodatkowe wskazówki lub informacje.

24. Na podstawie własnych doświadczeń, czy Państwa zdaniem Komisja zakończyła rozpatrywanie skargi w odpowiednim terminie? Jeśli nie, dlaczego?

Zgodnie z art. 13 ust. 2 rozporządzenia Nr 659/1999 Komisja przy rozpatrywaniu spraw dotyczących nielegalnej pomocy nie jest związana terminami wynikającymi z tego rozporządzenia. Należy jednakże zauważyć, że w odniesieniu do większości skarg, które dotyczą państwa polskiego, mimo upływu wielu miesięcy, a nawet lat (np. w przypadku skargi na Telewizję Polską), sprawy te nie znalazły jeszcze rozstrzygnięcia.

Ponadto należy zwrócić uwagę, że niektóre sprawy dotyczące skarg Komisja kończy w formie pisma (np. w przypadku AVIVY władze polskie otrzymały pismo Komisji z dnia 2 lutego 2011 r., w którym Komisja poinformowała o braku podstaw do dalszego prowadzenia przedmiotowej sprawy). Praktyka ta wydaje się być niezgodna z art. 13 ust. 1 rozporządzenia Nr 659/1999, który stanowi, że postępowanie dotyczące pomocy nielegalnej powinno być zakończone decyzją.

25. Czy byli Państwo zadowoleni ze sposobu, w jaki Komisja poinformowała Państwa o wyniku postępowania prowadzonego w związku z Państwa skargą (skargami)? Jeśli nie, dlaczego? Które działania służb Komisji mogły zostać lepiej przeprowadzone? Proszę odpowiedzieć możliwie najbardziej szczegółowo.

W większości przypadków do chwili obecnej władze polskie nie otrzymały informacji o wynikach prowadzonych postępowań.

26. W oparciu o własne doświadczenia proszę wskazać, czy Państwa zdaniem [Komunikat Komisji w sprawie egzekwowania prawa dotyczącego pomocy państwa przez sądy krajowe z 2009 r.](#) przyczynił się do podniesienia poziomu świadomości Państwa sądów krajowych na temat kwestii z dziedziny pomocy państwa? Jeśli nie, proszę wyjaśnić, w jaki sposób taka współpraca mogłaby zostać zacieśniona? W szczególności, czy uważają Państwo, że bardziej proaktywna postawa Komisji w krajowych postępowaniach

sądowych dotyczących pomocy państwa stanowiłaby wsparcie dla zainteresowanych sądów?

W ocenie władz polskich komunikat ten wzmocnił świadomość polskich sądów w sprawach związanych z pomocą państwa. Nastąpiło to dwutorowo:

- a) z jednej strony sędziowie, którzy w swojej pracy zajmują się sprawami mogącymi mieć związek z pomocą państwa oraz z prawem unijnym, mając świadomość istnienia tego komunikatu, korzystają z niego, gdy uznają to za celowe w związku z rozpoznawaniem zawisłych przed nimi spraw,
- b) z drugiej strony, pełnomocnicy stron powołują się przed sądami na ten komunikat, niejako wymuszając na sądach jego uwzględnienie, a w sytuacjach gdy dany sędzia nie miał wcześniej z tym komunikatem do czynienia, informując konkretny sąd o takim dokumencie oraz konieczności uwzględniania prawa unijnego w swoich orzeczeniach.

Funkcjonowanie komunikatu w środowisku sędziowskim jest dodatkowo wzmacniane przez fachowe publikacje dotyczące krajowej procedury sądowej w sprawach związanych z kwestiami pomocy państwa, w których informacja o istnieniu komunikatu oraz wynikających z niego uprawnieniach jest przedmiotem analiz autorów. Publikacje te są zamieszczane w różnych, często bardzo prestiżowych, wydawnictwach jak, np. „Europejski Przegląd Sądowy” i zawierają analizy poszczególnych zagadnień związanych z pomocą państwa oraz uprawnieniami sądów krajowych.

Z uwagi na powyższe okoliczności dalszy wzrost świadomości sądów krajowych w kwestiach wiążących się z zagadnieniami dotyczącymi pomocy państwa oraz o podziale kompetencji pomiędzy sądy unijne (TSUE oraz SUE) oraz sądy krajowe mógłby zostać osiągnięty poprzez adresowane do sądów krajowych szkolenia z tego zakresu.

SEKCJA 1.E. RÓŻNE

27. Czy mają Państwo jakiegokolwiek inne uwagi na temat rozpatrywania skarg dotyczących pomocy państwa, dotyczące kwestii innych niż poruszone w powyższych pytaniach?

Brak uwag.

28. Proszę załączyć kopie wszelkich dokumentów lub badań, które mogą być istotne dla oceny stosowanego przez Komisję systemu i procedur rozpatrywania skarg dotyczących pomocy państwa.

Brak.

SEKCJA 2: GROMADZENIE INFORMACJI W RAMACH POSTĘPOWAŃ WYJAŚNIAJĄCYCH W DZIEDZINIE POMOCY PAŃSTWA

W ostatnich latach ocena zgodności środków pomocy państwa z rynkiem wewnętrznym przeszła znaczną ewolucję, zwłaszcza jeśli chodzi o duże indywidualne sprawy. Komisja udoskonaliła swoje podejście zorientowane na skutki, które zakłada ważenie pozytywnych i negatywnych skutków badanego środka pomocy państwa.

Zgodnie z obowiązującymi procedurami podstawowym źródłem informacji na potrzeby takiej oceny są państwa członkowskie. Zobowiązane są one odpowiadać na wnioski Komisji o

udzielenie informacji, co może oznaczać konieczność zlecenia badań rynku, wymiany informacji z beneficjentem, zbierania informacji na danym rynku oraz przygotowywania odpowiedzi na podnoszone przez skarżących kwestie. Komisja jest zatem w znacznym stopniu uzależniona od informacji dostarczanych przez państwo członkowskie, co może powodować opóźnienia, jeśli władze krajowe nie dysponują bezpośrednio takimi informacjami, i może także oznaczać dla tych władz znaczne obciążenia.

Komisja próbowała rozwiązać niektóre z tych kwestii w Kodeksie najlepszych praktyk⁵. Sformalizowano między innymi zasadę, że w kontekście formalnego postępowania wyjaśniającego służby Komisji mogą przesłać zainteresowanym stronom kopię decyzji o wszczęciu takiego postępowania, wzywając je do przedstawienia uwag dotyczących określonych aspektów danej sprawy.

Aby cele unowocześnienia pomocy państwa mogły zostać osiągnięte, należy usprawnić obowiązujące procedury w dziedzinie pomocy państwa, aby Komisja mogła skutecznie badać sprawy, w których w grę wchodzi pomoc o znaczącym wpływie. W tym celu, w komunikacie przyjętym dnia 8 maja 2012 r. zapisano, że Komisji trzeba zapewnić skuteczniejsze narzędzia pozyskiwania wszystkich niezbędnych informacji bezpośrednio od uczestników rynku i w odpowiednim czasie, tak by mogła ona wydawać decyzje w terminach, w których mają one znaczenie dla przedsiębiorstw.

Celem niniejszego kwestionariusza jest, w perspektywie przygotowania odnośnego wniosku, zgromadzenie opinii państw członkowskich i innych zainteresowanych stron na temat możliwości gromadzenia przez Komisję informacji w ramach postępowań wyjaśniających w dziedzinie pomocy państwa i zebranie informacji na temat Państwa doświadczeń jako organu przyznającego pomoc, beneficjenta pomocy, zainteresowanej strony lub innego podmiotu w zakresie gromadzenia takich informacji.

SEKCJA 2.A. PYTANIA OGÓLNE – INFORMACJE FAKTYCZNE

Pytania skierowane do państw członkowskich

29. Ile razy w ciągu roku średnio otrzymujecie Państwo od Komisji wnioski o udzielenie informacji?

Z szacunkowych obliczeń dokonanych za lata 2008 – 2012 wynika, że władze polskie otrzymały od Komisji ok. 200 wniosków o udzielenie informacji, tj. średnio ok. 40 wniosków rocznie. Należy przy tym wyjaśnić, że przy powyższych szacunkach wzięto pod uwagę jedynie notyfikowane przez władze polskie projekty programów pomocowych i projekty pomocy indywidualnej (nie uwzględniono m.in. wniosków o udzielenie informacji w przypadku skarg ani w ramach monitorowania pomocy udzielanej w ramach zatwierdzonych programów pomocowych oraz wyłączeń grupowych).

30. W oparciu o własne doświadczenia proszę wymienić największe problemy, jakie napotkali Państwo, odpowiadając na wnioski o udzielenie informacji? Proszę zwłaszcza wskazać, z uzyskaniem jakiego typu informacji (biznes plan, udziały w rynku, polityka cenowa...) mieli Państwo trudności?

Władze polskie nie odnotowały większych trudności w gromadzeniu informacji w celu formułowania odpowiedzi na wnioski Komisji. Pojawiające się problemy były głównie związane z uzyskiwaniem informacji dotyczących udziału danego

⁵ Komunikat Komisji „Kodeks najlepszych praktyk dotyczących przebiegu postępowania w zakresie kontroli pomocy państwa”, pkt 34, Dz.U. C 136 z 16.6.2009, s. 13.

przedsiębiorstwa w rynku (w szczególności problem ten dotyczy małych i średnich przedsiębiorstw). Ponadto w przypadku:

- sektora transportu - najczęściej trudności pojawiało się z oszacowaniem wpływu udzielanej pomocy na ceny usług przewozowych;
- sieci szerokopasmowych - problem stwarzało właściwe definiowanie białych, szarych i czarnych obszarów;
- pomocy regionalnej - najczęściej problemów było związanych z kwestią sztucznego dzielenia projektu;
- pomocy na restrukturyzację – trudność sprawiło wykazanie występowania wyjątkowych i nieprzewidywalnych okoliczności, o których mowa w pkt 73 wytycznych dotyczących pomocy państwa na ratowanie lub restrukturyzację, które uzasadniają możliwość zastosowania wyjątku od zasady „pierwszy i ostatni raz”.

Należy również zauważyć, że niekiedy pojawiają się pytania o dane, dla uzyskania których potrzebne byłoby przeprowadzenie bardzo kosztownych analiz rynku, np. w zakresie danych dot. wpływu planowanej pomocy na strukturę rynku i/lub zmianę obciążeń konsumentów.

31. W ilu przypadkach trudności z uzyskaniem odpowiedzi wynikały z faktu, że informacje, o które wnioskowano, dotyczyły informacji rynkowych, które nie są publicznie dostępne?

Nie jest możliwe wskazanie dokładnej liczby przypadków, w których wystąpiły trudności z uzyskaniem informacji rynkowych ze względu na ich niepubliczny charakter, jednakże były to marginalne przypadki (dotyczyły one głównie dużych projektów inwestycyjnych).

32. W oparciu o własne doświadczenia proszę wskazać, jak techniczne / długie były przesyłane przez Komisję wnioski o udzielenie informacji, zwłaszcza te dotyczące programów pomocy państwa?

Najczęściej liczba pytań zawarta we wnioskach o udzielenie informacji wahała się pomiędzy 4-10. Natomiast w przypadku dużych projektów inwestycyjnych liczba pytań KE często dochodziła do 20 lub więcej i były one wówczas dość szczegółowe. Dość często pojawiają się prośby o szersze lub bardziej szczegółowe wyjaśnienie pojęć lub instytucji właściwych dla prawa polskiego.

Władze polskie pragną również zwrócić uwagę na dość częstą praktykę służb Komisji zadawania pytań, na które odpowiedzi znajdują się już w materiałach notyfikacyjnych, bądź też zwracania się z prośbą o potwierdzenie faktów, które również zostały wskazane w tych materiałach (najczęstszym przypadkiem jest prośba o potwierdzenie obowiązywania klauzuli zawieszającej dla danego projektu pomocy, przy czym formularz notyfikacyjny zawiera pytanie o obowiązywanie tej klauzuli i odpowiedź wskazującą, że klauzula zostanie zastosowana). Sprawia to wrażenie, że wniosek o udzielenie informacji zawiera niekiedy pytania, które mają na celu wyłącznie przedłużenie terminu (np. sprawa SA.35014 (2012/N) - projekt pomocy na ochronę środowiska dla Kompanii Węglowej). Natomiast bardzo rzadko Komisja korzysta z możliwości przedłużenia terminu na podstawie art. 4 ust. 5

rozporządzenia Nr 659/1999 (co np. miało miejsce w przypadku N 541/2010 – Rekompensata dla Stalexport).

33. W oparciu o własne doświadczenia proszę wskazać, czy wolą Państwo zwrócić się o niezbędne dane bezpośrednio do przedsiębiorstw, czy też wolą Państwo zlecić przeprowadzenie badania? W tym drugim przypadku, czy Państwa władze dysponują odpowiednią wiedzą fachową do przeprowadzenia tego badania, czy też korzystają Państwo z pomocy ekspertów zewnętrznych? Jakie są koszty tego przedsięwzięcia, zarówno pod względem finansowym, jak i pod względem czasu i zasobów zaangażowanych do jego realizacji?

W większości przypadków beneficjenci pomocy (przedsiębiorstwa), organy udzielające pomocy lub organy przygotowujące projekty programów pomocowych są w stanie samodzielnie przygotować odpowiedź na wniosek Komisji. Eksperti zewnętrzni są angażowani w szczególnie złożonych i skomplikowanych sprawach, np. w sprawach dot. pomocy na restrukturyzację, testu prywatnego operatora rynkowego, czy sieci szerokopasmowych.

Pytania skierowane do innych zainteresowanych stron

34. Czy wiedzieli Państwo, że Komisja oferuje zainteresowanym stronom możliwość przedstawiania uwag do decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego dotyczącego domniemanej pomocy niezgodnej z rynkiem wewnętrznym?

Nie dotyczy

35. Czy kiedykolwiek przekazywali Państwo do Komisji uwagi w następstwie publikacji w Dzienniku Urzędowym UE decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego? Jeśli tak, proszę określić:

- w jakiej formie przekazali Państwo uwagi (na piśmie, drogą elektroniczną);
- jakiego rodzaju informacje Państwo przekazali (dokumenty finansowe, biznes plany, informacje handlowe itd.);
- ile czasu spędzili Państwo, przygotowując odpowiedzi?

Nie dotyczy

36. Czy kiedykolwiek w ramach trwającego postępowania wyjaśniającego w dziedzinie pomocy państwa nawiązywali Państwo nieformalne kontakty z Komisją na etapie wstępnego badania? Po wszczęciu formalnego postępowania? Jaki był wpływ tych kontaktów na ogólny przebieg postępowania?

Nie dotyczy

SEKCJA 2.B: SYSTEM GROMADZENIA INFORMACJI

Pytania skierowane do wszystkich respondentów

37. W oparciu o własne doświadczenia proszę wskazać, czy Państwa zdaniem narzędzia do gromadzenia informacji, jakimi dysponuje Komisja, pozwalają wykryć ewentualną niezgodną z rynkiem wewnętrznym pomoc o bardzo dużym wpływie na konkurencję i

wymianę handlową na tym rynku? Jeśli nie, proszę wyjaśnić, dlaczego Państwa zdaniem nie są one w stanie tego zapewnić?

Biorąc pod uwagę specyfikę pomocy publicznej, tj. to że wynika ona z działań władz państwowych lub podmiotów publicznych, które powinny stosować zasady jawności i transparentności, trudniej jest ukryć fakt udzielania pomocy i skutki jej udzielania (w porównaniu np. do karteli). Poza tym z faktu, że władza publiczna działa na podstawie i w granicach prawa oraz z istnienia przepisów dotyczących reżimu finansów publicznych wynika, że podjęcie działań skutkujących uszczupleniem zasobów państwowych musi się odbywać z poszanowaniem i w granicach prawa krajowego. W konsekwencji zdecydowaną większość informacji na temat przestrzegania przepisów o pomocy publicznej można czerpać z:

- **Dzienników Ustaw, w których publikowane są akty prawa, na podstawie których można zapoznać się ze sposobami i kierunkami wydatkowania środków publicznych;**
- **doniesień prasowych;**
- **komunikatów prasowych wydawanych przez podmioty publiczne;**

Wyżej wskazane źródła wraz z uprawnieniami w zakresie gromadzenia informacji, które przyznaje Komisji rozporządzenia Nr 659/1999, wydają się być wystarczające do sprawowania efektywnej kontroli nad przestrzeganiem przepisów o pomocy publicznej.

38. Czy Państwa zdaniem Komisja dysponuje wystarczającą ilością informacji na temat funkcjonowania różnego rodzaju rynków objętych postępowaniem i na temat obowiązujących w poszczególnych państwach członkowskich zasad przyznawania pomocy państwa, aby skutecznie zajmować się niezgodną z prawem/rynkiem wewnętrznym pomocą w danym sektorze gospodarki we wszystkich państwach członkowskich i aby gwarantować w ten sposób równość traktowania?

We wnioskach o udzielenie informacji Komisja zwraca się do władz polskich z prośbą o podanie podstawowych informacji na temat rynku(ów), na których działa potencjalny beneficjent pomocy (lub potencjalni beneficjenci pomocy), jak również prosi o wyjaśnienia dotyczące zasad przyznawania pomocy publicznej, co wskazuje, że Komisja takiej wiedzy nie posiada, co może rzeczywiście wpływać na jakość i efektywność postępowań prowadzonych przez Komisję. Biorąc jednakże pod uwagę wielość i różnorodność branż i sektorów, jak również ilość państw członkowskich, wydaje się skoordynowanie tej wiedzy i działań na poziomie centralnym jest mało prawdopodobne. Konieczne jest zatem rozwijanie współpracy pomiędzy państwami członkowskimi a Komisją, jak również ewentualne rozważenie wprowadzenie nowych rozwiązań w zakresie wykrywania pomocy niezgodnej z rynkiem wewnętrznym.

39. W oparciu o własne doświadczenia, proszę wskazać, czy Państwa zdaniem Komisja powinna posiadać inne narzędzia pozyskiwania niezbędnych informacji od uczestników rynku i w odpowiednim czasie, tak by mogła ona wydawać decyzje w terminach, w których mają one znaczenie dla przedsiębiorstw? Jakie narzędzia Państwa zdaniem byłyby najbardziej odpowiednie?

Rozwijanie współpracy na gruncie kontaktów roboczych pomiędzy Komisją a państwami członkowskimi powinno przełożyć się na skrócenie czasu trwania postępowań. Dzięki temu możliwe byłoby wyjaśnianie mniej istotnych lub kontrowersyjnych kwestii bez zwracania się Komisji do państw członkowskich z oficjalnym wnioskiem.

SEKCJA 2.C. KSZTAŁT PROCEDUR GROMADZENIA INFORMACJI

Pytania skierowane do państw członkowskich

40. Czy Państwa zdaniem zaproszenie do nadsyłania uwag na temat decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego publikowane w Dzienniku Urzędowym pozwala zgromadzić właściwe informacje od osób trzecich? Jeśli nie, dlaczego?

Publikowane ogłoszenie najczęściej wskazuje problemy, jakie Komisja zdiagnozowała w danej sprawie wraz z uzasadnieniem jej stanowiska. Dla podmiotów zainteresowanych i posiadających wiedzę w danej sprawie ogłoszenie to powinno być wystarczające do przedstawienia własnych uwag.

41. W oparciu o własne doświadczenia, proszę wskazać, czy Państwa zdaniem informacje, jakie Komisja otrzymuje od osób trzecich po wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, są istotne z punktu widzenia postępowania? Czy są one wyczerpujące? Czy są one wiarygodne?

Informacje dostarczane przez osoby trzecie w odpowiedzi na wszczęcie formalnego postępowania wyjaśniającego mogą być istotne, ponieważ mogą ukazać problem z innej perspektywy lub uzupełnić wiedzę Komisji w danym zakresie. Słabą stroną tego rozwiązania jest pewna dowolność osób trzecich w formułowaniu tych uwag (Komisja nie określa w decyzji wszczynającej formalne postępowanie wyjaśniające, jakiego rodzaju informacji jej brakuje). Ponadto wartość merytoryczna zgłaszanych uwag może się różnić w zależności od podmiotu je przygotowującego, a zatem nie można zatem z góry założyć, że są one wiarygodne i wyczerpujące (duże ryzyko dostarczenia przez konkurenta informacji korzystnych z jego punktu widzenia, ale nie do końca prawdziwych).

Pytania skierowane do innych zainteresowanych stron

42. Czy Państwa zdaniem zaproszenie do nadsyłania uwag na temat decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego publikowane w Dzienniku Urzędowym pozwala zgromadzić właściwe informacje od osób trzecich? Jeśli nie, dlaczego?

Nie dotyczy

43. W oparciu o własne doświadczenia, proszę wskazać, czy uważają Państwo, że byliby w stanie dostarczyć Komisji bardziej wiarygodne informacje niezbędne jej do prowadzenia postępowania w dziedzinie pomocy państwa niż władze państwa członkowskiego?

Nie dotyczy

44. W oparciu o własne doświadczenia jako odbiorcy pomocy, proszę wskazać, czy Państwa zdaniem bezpośrednie kontakty z Komisją ułatwiłyby prowadzenie postępowania i przyspieszyłyby jego przebieg?

Nie dotyczy

45. Czy byliby Państwo gotowi dobrowolnie odpowiadać na wnioski Komisji o udzielenie informacji na temat pomocy państwa przyznanej Państwa konkurentom?

Nie dotyczy

SEKCJA 2.D. RÓŻNE

46. Czy mają Państwo jakiegokolwiek inne uwagi na temat gromadzenia informacji w ramach postępowań wyjaśniających w dziedzinie pomocy państwa, dotyczące kwestii innych niż poruszone w powyższych pytaniach?

Władze polskie pragną zwrócić uwagę Komisji na następujące kwestie:

1. MARKET INFORMATION TOOLS – MIT

W odniesieniu do zaprezentowanych na spotkaniu w dniu 19 września 2012 r. propozycji Komisji w zakresie narzędzi bezpośredniego pozyskiwania informacji z rynku (Market Information Tools – MIT) władze polskie, co do zasady dostrzegają korzyści płynące z dysponowania przez Komisję kompleksowymi informacjami na temat funkcjonowania określonych rynków, co w założeniu powinno pozwolić na podejmowanie prawidłowych i ekonomicznie dobrze uzasadnionych decyzji. Nie mniej jednak władze polskie mają następujące wątpliwości w odniesieniu do praktyki stosowania MIT:

- a. konkluzje co do kształtu badanego rynku dokonywane będą na podstawie informacji uzyskanych od konkretnych przedsiębiorców - oznacza to, iż na kształt tych informacji duży wpływ będzie miało to kto ich udziela – ogromne znaczenie będzie miał zatem odpowiedni dobór badanej grupy. Grupa ta powinna zostać ustalona w oparciu o maksymalnie przejrzyste i obiektywne kryteria tak, aby wyeliminować ryzyko zniekształcenia zebranych informacji. W sytuacji, gdy Komisja zdecyduje się na wprowadzenie MIT do rozporządzenia proceduralnego, w ocenie władz polskich konieczne jest wprowadzenie regulacji precyzyjnie określających zasady/metodologię ustalania badanej grupy przedsiębiorców tak, aby zapewnić przestrzeganie zasad obiektywności oraz zapewnić maksymalną reprezentatywność badanej grupy;
 - b. w nawiązaniu do pkt a władze polskie pragną dodatkowo zauważyć, iż kwestie wskazane w tym pkt mają o tyle znaczenie, iż ewentualne wątpliwości co do reprezentatywności badanej grupy mogą stać się przedmiotem sporu pomiędzy KE a P.Czł. – w takiej sytuacji istnieją obawy, że ewentualne dyskusje w tym zakresie mogą, zamiast wskazywanego przez KE skrócenia postępowania, mogą spowodować jego znaczne przedłużenie, a więc wyrzec skutek przeciwny do zamierzonego. Nie jest dla władz polski jasne, jakimi kryteriami będzie kierować się w razie konfliktu Komisja przy ustalaniu, które informacje (zebrane przez KE czy przesłane przez P.Czł.) będą mogły zostać uznane za reprezentatywne dla rynku. W ocenie władz polskich kwestie te powinny zostać uregulowane w rozporządzeniu;
2. zdarza się, że Komisja w swoich decyzjach unika jednoznacznej oceny, czy zgłoszony jej środek jest pomocą (np. w decyzji dotyczącej certyfikatów energetycznych Komisja stwierdziła, że nie jest konieczne podjęcie decyzji co do

zakwalifikowania środka jako pomocy publicznej, ponieważ Komisja uznała, że środek ten może być uznany za zgodny z rynkiem wewnętrznym), co nie jest zgodne z art. 4 rozporządzenia Nr 659/1999. Ponadto rodzi to problemy na gruncie przepisów krajowych dotyczących pomocy publicznej. Przykładowo w zakresie sprawozdawczości - jeżeli w swojej decyzji Komisja nie przesądza, czy dany środek jest pomocą, brak jest podstaw do wypełniania obowiązku sprawozdawczego. Stąd też każda decyzja Komisji powinna zawierać jednoznaczne rozstrzygnięcie, czy dany środek stanowi pomoc publiczną;

3. zdarza się, że w decyzjach Komisja nie wskazuje sposobu obliczania wartości elementu pomocy (ekwiwalentu dotacji brutto - EDB). Rodzi to później problemy związane ze sprawozdawaniem pomocy publicznej w sytuacji kiedy Komisja wymaga przesyłania przez państwo członkowskie informacji o wartości EDB (sytuacja taka miała miejsce w przypadku pomocy na budowę autostrad w Polsce, gdy Komisja w decyzji stwierdziła, że część z wypłacanego wynagrodzenia stanowi pomoc publiczną, ale nie określiła jaka jego część jest pomocą, a następnie na etapie sporządzania przez Komisję raportu o pomocy publicznej Komisja zwracała się do władz polskich o oszacowanie wartości pomocy). W związku z tym Komisja powinna w większym stopniu angażować się przy dokonywaniu ustaleń w zakresie obliczania wartości EDB (np. problemy z jego obliczaniem występują także w przypadku kapitału podwyższonego ryzyka) oraz wskazywać w decyzjach wielkość pomocy lub przynajmniej metodologię obliczania elementu pomocy. Ma to również istotne znaczenie w kontekście zapewnienia jednolitości stosowania zasad obliczania pomocy publicznej (co m.in. zapewni porównywalność danych dot. pomocy publicznej w skali całej UE);
4. w związku z obowiązkiem sprawozdawczym nałożonym na państwa członkowskie w art. 21 rozporządzenia Nr 659/1999 należy zauważyć, że nadawanie programom pomocowym nowych numerów w przypadku ich zmiany (zwiększenie budżetu, przedłużenie okresu trwania) znacząco utrudnia realizację zadań związanych z gromadzeniem i przetwarzaniem danych o udzielonej pomocy publicznej. W przypadku bowiem istnienia dwóch lub więcej numerów odnoszących się *de facto* do tego samego programu pomocowego (stanowiący jego podstawę akt prawny pozostaje bez zmian) podmioty udzielające pomocy i sporządzające sprawozdania z udzielonej przez siebie pomocy mają często problem z przypisaniem właściwego numeru programu pomocowego do danego przypadku udzielenia pomocy. Ponadto przypisanie kilku numerów dla tego samego środka pomocowego powoduje, że porównywanie danych o pomocy udzielonej w celu ustalenia wieloletnich trendów jest bardzo utrudnione;
5. w przypadku niektórych programów pomocowych powinna istnieć możliwość notyfikowania programów pomocowych bez konieczności wskazywania długości ich trwania lub budżetu, jeżeli ze względu na ich specyfikę określenie powyższych danych nie jest możliwe;
6. w przypadkach niektórych przeznaczeń pomocy (w szczególności na ratowanie, restrukturyzację, nowe inwestycje) możliwość szybkiego przekazania środka ma kluczowe znaczenie dla powodzenia całego projektu. Natomiast przedłużenie się postępowania obniża skuteczność danego środka, a może wręcz pozbawić sensu jego zastosowanie. W związku z tym zasadne jest rozważenie przyspieszonej ścieżki proceduralnej z krótszymi terminami dla wybranych środków;
7. zgodnie z art. 4 ust. 5 rozporządzenia nr 659/1999 Komisja ma 2 miesiące na wydanie decyzji, co obejmuje również czas potrzebny na przeprowadzenie

procedury uzgodnienia treści decyzji również z innymi DG Komisji. Natomiast częstą praktyką służb Komisji jest występowanie z wnioskiem o dodatkowe informacje dopiero po 2 miesiącach od dokonania notyfikacji. W związku z tym celowe wydaje się wprowadzenie regulacji, zgodnie z którymi Komisja będzie miała 1 miesiąc na wystąpienie z wnioskiem o udzielenie informacji, a w przypadku gdy Komisja tego nie uczyni, to będzie zobowiązana do wydania decyzji w ciągu 2 miesięcy.

47. Proszę załączyć kopie wszelkich dokumentów lub badań, które mogą być istotne dla oceny systemu gromadzenia informacji w sprawach dotyczących pomocy państwa.

Brak.

48. Proszę zaznaczyć, czy służby Komisji mogą skontaktować się z Państwem, jeśli będą miały dodatkowe pytania w związku z podanymi informacjami.

TAK

Osoba wyznaczona do kontaktu: Izabela Kopcińska (tel. +48 22 55 60 192; izabela.kopcinska@uokik.gov.pl)

DZIĘKUJEMY ZA WYPEŁNIENIE KWESTIONARIUSZA.